

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
arbetslöshetsförsäkringspremie för 1994**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att den arbetslöshetsförsäkringspremie som skall uppbäras för 1994 skall utgöra 6,3 % av beloppet av de arbetslöner som arbetsgivaren betalar, dock så att arbetslöshetsförsäkringspremien är 3 % till

och med en miljon mark av ovan nämnda lönesumma.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 1994 och gälla till utgången av år 1994.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Enligt 33 § 1 mom. lagen om arbetslöshetskassor (603/84) är en arbetsgivare som enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/48) skall försäkra sina arbetstagare skyldig att betala arbetslöshetsförsäkringspremie som uppbärs för försäkring enligt lagen om olycksfallsförsäkring, med undantag av försäkringar som avses i lagens 57 §, såsom tilläggsavgift till debiterad försäkringspremie.

Enligt 34 § lagen om arbetslöshetskassor fastställer statsrådet årligen arbetslöshetsförsäkringspremien så att centralkassan för arbetslöshetskassorna under följande kalenderår kan fullgöra sina skyldigheter enligt lagen. Premien bestäms på grundvalen av det arbetslönebelopp enligt vilket arbetsgivarens olycksfallsförsäkringspremie enligt lagen om olycksfallsförsäkring fastställs.

Enligt 33 a § lagen den 28 juni 1993 om ändring av lagen om arbetslöshetskassor (574/93) är statens affärsverk skyldiga att betala arbetslöshetsförsäkringspremie från och med ingången av år 1994. Enligt nämnda lagrum fastställer statsrådet särskilt hur stor arbetslöshetsförsäkringspremie affärsverken skall betala.

Statsrådet avlät den 28 maj 1993 till riks-

dagen en proposition (RP 84/93) med förslag till ändring av 34 § lagen om arbetslöshetskassor. Enligt propositionen bestäms arbetslöshetsförsäkringspremien på grundvalen av det arbetslönebelopp enligt vilket arbetsgivarens olycksfallsförsäkringspremie fastställs. Arbetslöshetsförsäkringspremien är 3 % till med en miljon mark av nämnda lönesumma. Statsrådet fastställer årligen arbetslöshetsförsäkringspremien av den lönesumma som överstiger en miljon mark så, att centralkassan under följande kalenderår kan fullgöra sina skyldigheter enligt lagen.

Statsrådet fastställde genom sitt beslut av den 10 december 1992 (1255/92) arbetslöshetsförsäkringspremien till 6,0 % av beloppet av de arbetslöner som arbetsgivaren betalar under år 1993. Genom lagen den 28 juni 1993 om arbetsgivarens arbetslöshetsförsäkringspremie 1993 (572/93) differentierades arbetslöshetsförsäkringspremien så, att om det sammanlagda arbetslönebelopp som arbetsgivaren betalat inte överstiger en miljon mark 1993, skall arbetslöshetsförsäkringspremien uppgå till 3,75 % av de arbetslönebelopp som arbetsgivaren betalat. Det underskott som differentieringen förorsakar täcks genom en differentiering av arbetsgivarens folkpensionsavgift.

På grund av att arbetslösheten ökat snabbare

än beräknat kommer finansieringsunderskottet i centralkassan för arbetslöshetskassorna vid utgången av år 1993 att vara större än beräknat, dvs. sammanlagt ca 4 mrd. mk. Utgående från dagsläget beräknas arbetslöshetsgraden uppgå till 19 % år 1994. Enligt de allra senaste prognoserna kan arbetslösheten bli ännu högre än så. För att arbetslöshetskassornas centralkassa skall kunna fullgöra sina skyldigheter enligt lagen om arbetslöshetskassor och återbetalningen av alla sina lån under år 1994, borde arbetsgivarens arbetslöshetsförsäkringspremie genom statsrådsbeslut fastställas till ca 7 % av lönerna, varvid den skulle förorsaka problem med tanke på skötseln av sysselsättningen i synnerhet i fråga om arbetskraftsintensiv företagsverksamhet. På basis av vad som konstaterats ovan torde det bli nödvändigt att tillåta ett litet underskott i centralkassans bokslut för 1994.

På grund av vad som anförts ovan och eftersom det är nödvändigt att eftersträva en sänkning av företagens indirekta arbetskraftskostnader, föreslås det att arbetsgivarens arbetslöshetsförsäkringspremie differentieras så, att arbetslöshetsförsäkringspremien är 6,3 % av den lönesumma arbetsgivaren betalar, dock så att premien är 3,0 % till och med en miljon mark. Den sänkta premie som gäller upp till en miljon mark skall finansieras genom att arbetsgivarens folkpensionsavgift differentieras också 1994.

2. Ekonomiska verkningar

Intäkterna av arbetsgivarens arbetslöshetsförsäkringspremie styrs till centralkassan för arbetslöshetskassorna och med dem finansieras förmåner enligt olika lagar. De största utgiftsposterna förorsakas av finansieringen av arbetslöshetstillägg och den enligt förtjänsten avvägda arbetslöshetsdagpenningens förtjänstdelar. De sistnämnda förmånernas andel av centralkassans utgifter blir ca 56 % år 1994 om arbetslöshetsgraden är 19 %. Andra utgifter är lönegarantiavgifter, utgifter för utbildnings- och avgångsbidragsfonden, utgifter för låneskötsel och ränteutgifter samt ersättningar till försäkringsbolagen för premieuppbörd.

Med premieprocenter om 6,3 och 3,0 kommer intäkterna av arbetslöshetsförsäkringspremien 1994 att uppgå till sammanlagt ca 10,4 mrd. mk, om lönesumman är 165 mrd. mk. Blir

lönesumman mindre är intäkterna mindre i motsvarande grad. Centralkassans utgifter beräknas till ca 11,8 mrd. mk vid en förväntad arbetslöshetsgrad om 19 %. Centralkassans underskott skulle under dessa förutsättningar uppgå till ca 1,2 mrd. mk vid årets slut, då man beaktar att centralkassan har andra inkomster om ca 0,2 mrd. mk år 1994.

3. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Till riksdagen avläts den 28 maj 1993 en proposition med förslag till lag om löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgifter för 1994, samt till lagar om ändring av 34 § lagen om arbetslöshetskassor och om temporär ändring av 25 och 30 §§ lagen om arbetslöshetskassor (RP 84/93). I propositionen föreslås att 34 § lagen om arbetslöshetskassor från och med ingången av 1994 ändras så, att arbetslöshetsförsäkringspremien är 3 % till och med en miljon mark av den lönesumma arbetsgivaren betalar. Statsrådet skall årligen fastställa arbetslöshetsförsäkringspremien av den lönesumma som överstiger detta belopp så, att centralkassan under följande kalenderår kan fullgöra sina skyldigheter enligt lagen om arbetslöshetskassor.

Sistnämnda regeringsproposition baserade sig på regeringens förhandlingar med arbetsmarknadsorganisationerna om bl.a. arrangemang som gäller utkomstskyddet för arbetslösa. Den uppgörelse om utkomstskyddet för arbetslösa som regeringen nådde med arbetsmarknadsorganisationerna den 19 maj 1993 har av förhandlingsparterna, efter att den ovan nämnda regeringspropositionen avläts, tolkats så att arrangemangen för finansieringen av uppgörelsen gäller endast år 1994. Genom den proposition som nu kommer att avlåtas skall arbetslöshetsförsäkringspremien och den ovan nämnda differentieringen av betalningen fastställas. Regeringen anser att denna proposition skall beaktas när beslut fattas om den proposition som gäller ändring av 34 § lagen om arbetslöshetskassor.

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1994 och gälla till utgången av år 1994.

Avsikten är att lagen skall tillämpas på arbetslöshetsförsäkringspremier som betalas för år 1994.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

L a g

om arbetslöshetsförsäkringspremie 1994

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie enligt 34 § lagen om arbetslöshetskassor bestäms på basis av det arbetslönebelopp enligt vilket arbetsgivares olycksfallsförsäkringspremie fastställs. Arbetslöshetsförsäkringspremien är 6,3 procent av beloppet av de arbetslöner som arbetsgivaren betalar 1994, dock så att

arbetslöshetsförsäkringspremien är 3 procent till och med en miljon mark av nämnda lönesumma.

—————

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994 och gäller till utgången av år 1994.

Lagen tillämpas på arbetslöshetsförsäkringspremier som betalas för år 1994.

Helsingfors den 15 oktober 1993

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Social- och hälsovårdsminister *Jorma Huuhtanen*

